

Proceso participativo para a elaboración da
Estratexia Local GDR 14

Necesidades de
Desenvolvemento e Potencial e
Obxectivos Estratéxicos do
territorio GDR 14

Estratexia – Parte I

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

PARTE III: ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E DO POTENCIAL DA ZONA, INCLUÍNDO DAFO

O análise DAFO o integran as variables de Debilidades, Ameazas, Fortalezas e Oportunidades. Destas catro, as Fortalezas e Debilidades fan referencia aos factores internos do propio territorio, e polo tanto son aquelas sobre os que é mais doado traballar e obter resultados a curto e medio prazo, mentres que as Oportunidades e as Ameazas fan referencia a factores externos que non dependen de nós, e polo tanto temos menos capacidade de control e cambio sobre elas.

Asemade cando falamos destas catro variables, tamén as podemos dividir entre aspectos positivos, que se corresponderían con Fortalezas (internas) e Oportunidades (externas), e aspectos negativos, que serían as Debilidades (internas) e as Ameazas (externas).

Esta ferramenta de análise ten alcanzado grande relevancia na planificación territorial e estratéxica dos territorios e por tal motivo, a nosa asociación ten elaborado de forma participativa a **Matriz DAFO do GDR 14**, para identificar as Necesidades e Potencialidades do noso territorio que posteriormente serán trasladadas á nosa Estratexia de Desenvolvemento Local Participativa.

1. MATRIZ DAFO

	Fortalezas	Debilidades
Oportunidades →	Reforzas para aproveitar as oportunidades	Diminuír para utilizar as oportunidades
Ameazas →	Asegurar contra as futuras ameazas	Evitar para escapar das trampas

DEBILIDADES:

TERRITORIO e PATRIMONIO

- D1. Territorio localizado na periferia da periferia (Galicia, España, Unión Europea)
- D2. Diversidade xeográfica territorial (diverxencia zonas rurais “versus” zonas periurbanas): territorio heteróxeneo de costa e interior con grandes diferenzas entre concellos
- D3. Dispersión da poboación, producindo un encarecemento na dotación de servizos básicos
- D4. Danos na flora e na fauna tanto por especies invasoras como pola acción antrópica
- D5. Risco de catástrofes naturais (incendios, erosión...)

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

- D6. Importantes impactos ambientais nos espazos onde se concentra a industria extractiva (canteiras e empresas dedicadas á extracción de gravas e areas)
- D7. Falta de protección dos espazos naturais con alto valor
- D8. Ausencia de recoñecemento e posta en valor de moitos espazos naturais con alto valor paisaxístico e medio ambiental
- D9. Existencia de patrimonio cultural sen conservar, sen rehabilitar, sen poñer en valor e escaso número de empresas de servizos culturais na zona. Descoñecemento e falta de sensibilización e concienciación da poboación sobre a riqueza do seu patrimonio, e das Administracións. Ausencia dun plan integral de xestión do patrimonio cultural do GDR 14
- D10. Inexistencia de interpretación accesible no patrimonio, tanto natural como cultural
- D11. Deficiencias na accesibilidade aos bens naturais e culturais para as persoas con mobilidade reducida
- D12. Incremento do desequilibrio territorial pola concentración da poboación na costa
- D13. Existencia dun desenvolvemento non sostible
- D14. Abandono do rural en busca de oportunidades e mellores accesos aos servizos nas cidades
- D15. Insuficiencia de espazos culturais e de ocio con carencias en servizos e equipamentos sociais
- D16. Escasa presenza de infraestruturas, programas e actividades tanto para persoas maiores como para a xuventude, para a muller, para as persoas con discapacidade e para todas aquelas persoas que teñen risco de exclusión social en xeral nos espazos rurais
- D17. Ausencia de ocio, actividades e espazos culturais, e edificios públicos adaptados
- D18. Ausencia de visión e cultura empresarial por parte da poboación autóctona
- D19. Abandono da terra (éxodo rural e infrautilización dos terreos agrícolas, gandeiros e forestais)

POBOACIÓN

- D20. Estancamento demográfico, baixa natalidade e avellentamento da poboación, risco de despoboamento dos núcleos mais pequenos
- D21. Baixas taxas de actividade e ocupación, elevadas taxas de dependencia (xvenil e de persoas maiores), dificultades para revitalizar o territorio

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

- D22.** Incremento da taxa de paro nos últimos anos: nivel de desemprego por encima da media galega. Desemprego feminino superior ao masculino. Desemprego xuvenil
- D23.** Incremento da emigración da poboación (sobre todo poboación moza formada)
- D24.** Descenso da inmigración pola ausencia de oportunidades de traballo
- D25.** Evolución da poboación negativa (perda de efectivos nos últimos anos, avellentamento, baixa natalidade, incremento da emigración, retroceso da inmigración)
- D26.** Dificultades de acceso ao mercado laboral (baixa formación e cualificación profesional sobre todo en persoas desempregadas e en risco de exclusión social), unido a unha forte desmotivación e falta de autoestima sobre todo entre a poboación moza
- D27.** Inexistencia de emprego verde (reciclaxe, compost...)
- D28.** Escaso nivel de formación académica de determinados colectivos (poboación en xeral e máis pronunciado entre os colectivos desfavorecidos ou en risco de exclusión social), tanto xeral como específica
- D29.** Baixa cualificación profesional para acceder ao mercado laboral (poboación en xeral e máis pronunciado entre os colectivos desfavorecidos). Dificultade de acceso á formación asociada á certificación de profesionalidade esixido para a maior parte dos empregos
- D30.** Falta de formación empresarial
- D31.** Ausencia de melloras para a integración laboral das persoas con risco de exclusión social, e incremento do risco de exclusión deste colectivo
- D32.** Incremento da poboación en risco de exclusión social e en situación de carencias materiais e carencias materiais severas
- D33.** Deficiencias na conciliación da vida familiar e laboral
- D34.** Deficiencias no acceso ás novas tecnoloxías (banda ancha e infraestruturas TIC) tanto para empresas como para a poboación en xeral
- D35.** Redes sociais pouco desenvolvidas
- D36.** Deficiente transporte metropolitano, vía de alta capacidade do Baixo Miño incompleta, estruturas de comunicación insuficientes nos diferentes territorios e transporte público mal adaptado para as persoas con mobilidade reducida, e horarios e tempos de transporte carentes e limitados
- D37.** Escaso apoio para a autonomía persoal das persoas con discapacidades (servizos como catering, lavandería, pisos adaptados...)

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

D38. Escasa ou deficiente formación no sector servizos de forma xeral e concretamente no turismo, con escasa colaboración entre os axentes implicados

ECONOMÍA

D39. Menor renda per cápita no noso territorio en comparación coa media galega. En cambio, o custe da vida é un dos mais altos de Galicia

D40. Ausencia de innovación no sector comercial

D41. Produto interior bruto moi por debaixo da media de Galicia, e con grandes diferenzas internas no territorio entre os concellos mais industrializados (Porriño e Mos) e o resto

D42. Gran dependencia de Vigo, escaso peso dos nosos territorios estando moi mediatizados por dita cidade

D43. Desintegración económica debido ao despoboamento e á falta de actividades económicas na zona norte do GDR 14

D44. Dificultades de acceso ao solo agrario (minifundismo, bloqueo do mercado de terras que impide o crecemento das explotacións, e escasa dimensión económica de moitas das explotacións). Dependendo do tipo de explotación (necesidade de minifundismo)

D45. Pouca visibilidade do sector da planta ornamental, da flor cortada e hortofrutícola dentro do propio territorio e máis aínda no exterior

D46. Progresivo abandono do sector primario por parte da poboación (abandono de terras agrícolas e forestais, perda de poboación activa, ausencia de relevo xeneracional e redución da renda agraria), escasa oferta formativa especializada neste sector

D47. Dificultades de acceso das PEMES ao solo empresarial, custe elevado para as pequenas empresas, ausencia de ordenación no uso do solo empresarial que dificulta a dotación de servizos ás empresas e insuficiencia de parques empresariais na comarca do Baixo Miño

D48. Falta ou pouca diversidade dos usos produtivos dos montes (novos aproveitamentos do sector forestal)

D49. Falta de sensibilización sobre enerxías renovables e cambio climático por parte da poboación en xeral, das administracións locais e das empresas

D50. Atomización empresarial, predominio de pequenas empresas e escaso acceso á innovación e ás novas tecnoloxías

D51. Presenza de servizos tradicionais de baixa produtividade e sen adaptar ás necesidades actuais da poboación

D52. Estacionalidade e crise dos sectores produtivos e ausencia de alternativas para combater este feito (agricultura, pesca, construción, turismo...)

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

D53. Inexistencia dunha rede ou banco de datos que puidese facilitar as oportunidades de negocio entre emprendedores e empresas no rural

D54. Deficiencias ou ausencia de procesos de transformación e comercialización do sector primario no noso territorio. Necesidade de pechar os ciclos produtivos

D55. Ausencia de imaxe de marca, sistemas de calidade, indicación xeográfica protexida ou figuras similares para moitos dos nosos produtos tanto do sector primario como da agroindustria

D56. Abandono do comercio local e dos produtos de proximidade, dificultades para adaptarse ás novas condicións de mercado e competencia das grandes superficies e cadeas comerciais

D57. Deficiencias na explotación e no desenvolvemento das fortalezas turísticas do territorio

D58. Estacionalidade do sector turístico (sol e praia) e escaso desenvolvemento doutras modalidades de turismo alternativo

D59. Infraestruturas turísticas sen adaptar aos potenciais clientes (persoas con discapacidade, familias con fillos/as, familias con mascotas...)

D60. Falta de infraestruturas hoteleiras de calidade e de melloras nas existentes que se adapten ás necesidades actuais

GOBERNANZA

D61. Existencia de pouco compromiso co territorio, pouco cohexionado internamente, baixo nivel identitario, ausencia de senso de pertenza ao territorio GDR 14: individualismo, localismo...

D62. Medo ao descoñecido

D63. Falta de complementariedade dos recursos existentes na zona

D65. Falta de colaboración entre axentes privados e públicos (axentes sociais e administracións públicas)

D65. Elevado grado de asociacionismo pero pouco activo e escaso desenvolvemento das cooperativas

AMEAZAS

TERRITORIO e PATRIMONIO

A1. Cambio climático (contaminación, residuos, catástrofes naturais, actuación sobre os cursos fluviais, especies invasoras...)

A2. Perigo da desaparición do patrimonio cultural

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

- A3. Destrucción dos espazos comunitarios (relación de veciñanza)
- A4. Apropiación por parte das empresas e das urbes do territorio rural
- A5. Desarraigo do rural, esquecemento dos usos e costumes

POBOACIÓN

- A6. Despoboamento rural: descenso da poboación nos últimos anos
- A7. Avellentamento da poboación sobre todo nas zonas mais deprimidas onde o efecto é mais acusado
- A8. Atracción doutros territorios de poboación formada e especializada (incremento da competitividade doutros territorios), agravados pola proximidade da cidade de Vigo que absorbe poboación e recursos en detrimento das áreas rurais
- A9. Falta de formación práctica e cualificación nos diversos sectores en xeral e de centros específicos para capacitar ás persoas en risco de exclusión social que faciliten a súa inserción laboral
- A10. Aparición de novas metodoloxías en formación (on line e semi presencial) que non sempre son válidas para toda a poboación e que se traducen nun incremento da brecha dixital e laboral
- A11. Ausencia de expectativas laborais para a poboación moza que incrementa a desmotivación nun contexto onde non existe unha arraigada cultura emprendedora
- A12. Cambios nos modelos de busca de emprego aos que non toda a poboación é capaz de adaptarse (internet, empresas de traballo temporal...)
- A13. Atraso nas infraestruturas de telecomunicacións, sobre todo nas zonas mais rurais
- A14. Problemas derivados da adaptación do fluxos migratorios: integración social, económica e laboral e imposición doutras culturas (alimentación, cultura, idioma...)

ECONOMÍA

- A15. Perda do valor do sector primario e da dignificación social de dito sector
- A16. Desemprego no sector primario e secundario (industria e construción) debido á perdura e agravamento da crise económica
- A17. Atractivo doutros territorios para a actividade industrial e empresarial. Competencia doutros países como Portugal, Marrocos ou países do Leste de Europa.
- A18. Importación de produtos agrarios e perda do mercado local de proximidade e penalización das canles curtas de comercialización do produto local

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

- A19. Aproveitamento exterior da falta de visión empresarial da poboación autóctona
- A20. Competencia para a produción local das marcas que controlan as grandes superficies comerciais e os principais canles de comercialización e distribución
- A21. Incremento da competitividade e da especialización doutros destinos turísticos
- A22. Ausencia ou reducida existencia de axudas ao sector agrario sobre todo para determinados colectivos e actuacións (creación, ampliación e modernización de explotacións, incorporación...)
- A23. Carga burocrática e custes económicos impostos polas Administracións para emprender que poden frear ou xerar incertidume á hora de tomar decisións. Creación de polígonos industriais pero falta de motivación para o traslado das empresas aos mesmos.

GOBERNANZA

- A24. Lexislación que pode prexudica ao pequeno produtor / emprendedor. Lexislación que impide o desenvolvemento multifuncional dos montes e que impide a capacidade de decisión dos titulares (Lei do solo). Diseminación empresarial por falta de planificación e ordenación do territorio por parte das Administracións.
- A25. Falta de visión de conxunto do territorio GDR 14 (por parte da clase política e da sociedade en xeral)
- A26. Falta de visión de oportunidade da Eurorrexión Galicia – Norte de Portugal
- A27. Falta de previsión e planificación a medio – longo prazo
- A28. Descordenación entre as diferentes Administracións
- A29. Falta de Gobernanza multinivel
- A30. Recorte nas subvencións para o mantemento de servizos ás persoas con discapacidade e para todo o colectivo en xeral con risco de exclusión social
- A31. Fracaso das políticas de natalidade e conciliación da vida familiar e laboral
- A32. Carencias nas políticas activas de emprego
- A33. Falta de entendemento político e social nas accións de mellora cando se trata de emprender

FORTALEZAS:

TERRITORIO e PATRIMONIO

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

- F1. Situación xeográfica, boa situación estratéxica con respecto a Galicia por estar no centro do Eixo Atlántico
- F2. Diversidade xeográfica, con forte atractivo natural e diversidade de recursos determinados pola boa climatoloxía. Dimensión territorial
- F3. Diversidade e gran cantidade de importantes recursos patrimoniais, tanto naturais como culturais, susceptibles de ser postos en valor e explotados tanto para o lecer como para actividades económicas. Biodiversidade, Rede Natura 2000, zonas LIC, ZEPA, Bens de Interese Cultural...
- F4. Bo clima favorable aos cultivos e ao turismo
- F5. Paisaxe e experiencia en restauración de espazos degradados
- F6. Gran dispoñibilidade de recursos para o desenvolvemento de enerxías renovables (biomasa)
- F7. Existencia de organizacións medio ambientais ben organizadas para a protección do medio

POBOACIÓN

- F8. Capital humano formado e informado
- F9. Dispoñibilidade de profesionais cualificados con tendencia á especialización
- F10. Capacidade da poboación para crear e innovar: gran cantidade de diferentes colectivos sociais dispostos a colaborar activa e multisectorialmente
- F11. Existencia de profesionais de ámbito local cun alto coñecemento do noso contorno
- F12. Existencia de servizos de apoio ao emprego e ao emprendedor no territorio
- F13. Existencia de entidades con estratexias activas de apoio ao sector comercial e empresarial
- F14. Existencia de centros de atención e promoción de persoas en risco de exclusión social
- F15. Proximidade á cidade de Vigo que actúa como motor de desenvolvemento económico rexional, nos converte nunha área atractiva e ben comunicada que pode atraer investimentos ao noso rural

ECONOMÍA

- F16. Capacidade emprendedora da poboación
- F17. Riqueza gastronómica (terra, mar e monte, calidade, diversidade...). Unión do turismo á gastronomía

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

- F18. Sector vitivinícola desenvolvido e en auxe (sentado e consolidado, Denominación de Orixe “Rías Baixas”)
- F19. Gran potencial agrario e forestal pola diversificación de produtos
- F20. Potencial para a transformación de produtos agrarios (industria agroalimentaria en crecemento e diversificación cara a produtos de alto valor engadido con base en materias primas de alta calidade)
- F21. Potencial dos produtos hortícolas, frutícolas e silvícolas para abastecemento do mercado local. Aposta polo mercado de proximidade e polo abastecemento propio. Potencial da agricultura ecolóxica
- F22. Adaptación e potencialidade dos cultivos autóctonos (mirabel, kiwi, planta ornamental...)
- F23. Potencial do sector turístico e semellanzas culturais con outros pobos europeos
- F24. Capacidade para desenvolver servizos relacionados coas empresas existentes no territorio
- F25. Aposta polo comercio tradicional e de proximidade e veciñanza
- F26. Presenza de importantes centros de innovación, investigación e tecnoloxías no territorio ou próximos
- F27. Progresiva diversificación da economía rural (turismo, gastronomía, artesanía, cultura, caza, pesca, enerxías renovables, biomasa, servizos complementarios...)
- F28. Boas instalacións turísticas rurais e sectores tradicionais susceptibles de ser explotados turisticamente. Unión do turismo ao agro, á natureza, ao patrimonio...
- F29. Percorrido dos Camiños de Santiago (Portugués tradicional e Portugués pola Costa)

GOBERNANZA

- F30. Existencia dunha forte base asociativa
- F31. Importante esforzo pola potenciación dos dereitos, a integración e o desenvolvemento persoal do colectivo de persoas en risco de exclusión social no medio rural
- F32. Eixo Atlántico – Cooperación transfronteiriza
- F33. Interese da poboación por mellorar a realidade dos nosos territorios
- F34. Boas relacións entre o rural e o urbano. Forte interpelación
- F35. Interese e compromiso da Asociación de Desenvolvemento Rural MAIV – Baixo Miño polo desenvolvemento rural integral do seu ámbito de actuación

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

F36. Experiencia en materia de Desenvolvemento Rural no territorio a través dos Programas PRODER e LEADER

OPORTUNIDADES:

TERRITORIO e PATRIMONIO

- O1. Localización xeográfica (Eixo Atlántico, fronteira con Portugal)
- O2. Combater o cambio climático (contaminación...)
- O3. Mercado de emisión de CO₂ (mercado de bonos)
- O4. Saneamento integrado de todo o rural
- O5. A multifuncionalidade do monte en man común (introdución de novos aproveitamentos mantendo o uso social do monte)
- O6. Existencia dun tecido social (veciñal, cultural, deportivo...)
- O7. Maior valoración social do medio rural para o desenvolvemento de actividades relacionadas co ocio, a cultura e o medio ambiente, así como para atraer novos poboadores e iniciativas empresariais
- O8. Demanda social dos servizos ambientais que ofrecen a agricultura e a gandería para a conservación da biodiversidade, para a prevención dos lumes forestais, para evitar a erosión...
- O9. Valoración da imaxe de marca do territorio (pertenza, calidade, diferenciación, posicionamento...)

POBOACIÓN

- O10. Presenza de capital humano importante con alto grado de formación e capacitación
- O11. Preocupación pola vida saudable (alimentación, deporte, sendeirismo, Btt...)
- O12. Transporte público mancomunado, transporte metropolitano
- O13. Crecente demanda social de centros e espazos de lecer no rural público
- O14. Comunicacóns no territorio eficientes e na medida do posible libres de peaxe na súa totalidade
- O15. Xeración de emprego rural e teletraballo que pode facilitar a oportunidade de compaxinar a vida no rural con traballar en determinados sectores que anteriormente implicaban desenvolver á actividade nas cidades
- O16. Retorno das persoas emigrantes motivado en parte pola crise económica pode axudar a frear á perda de poboación

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

O17. Máis facilidades para o acceso á formación e á cualificación

O18. Achega das novas tecnoloxías e das redes sociais á poboación. Facilidades para a formación on line, e para os novos métodos de busca de emprego

O19. Recuperación de oficios tradicionais

ECONOMÍA

O20. Necesidade de dar resposta a novos retos derivados do incremento da esperanza de vida, do avellentamento da poboación, e da presión social polo benestar e a saúde, que se traduce en novas fontes e nichos de emprego todavía por desenvolver (avellentamento activo, traballo asistencial...)

O21. Mantemento da industria dos serradoiros e mercado de Portugal próximo

O22. Vilas con importante poboación e próximas a unha gran cidade como Vigo que os fai potenciais consumidores dos produtos do rural

O23. Potencia do sector agrícola – gandeiro no referente a outros aproveitamentos como alternativas de ocio, industria cárnica, produción en ecolóxico

O24. Compatibilidade entre produción e sustentabilidade

O25. Existencia de importantes restos patrimoniais que poden potenciar o turismo non estacional. Xurdimento de iniciativas empresariais vencelladas ao patrimonio cultural (interpretación, servizos guiados...)

O26. Ferramentas de comercialización de produtos do monte e do medio rural

O27. Desenvolvemento das enerxías renovables, sobre todo das procedentes da actividade forestal e dos subprodutos agrícolas e gandeiros (biomasa e biocombustible). Posibilidade de xerar novas empresas especializadas e crear emprego verde

O28. Revalorización dos produtos do rural (gastronomía, produtos locais, cultura tradicional...). Crecente demanda e estima dos produtos agroalimentarios con calidade diferenciada baseada na orixe e con marcas de calidade certificadas

O29. Presenza do Camiño da Santiago como potencial turístico (Portugués e Portugués pola costa) e doutros itinerarios a desenvolver como o Camiño da Sal

O30. Existencia de parques e polígonos industriais capaces de atraer empresas e xerar emprego

O31. Agricultura respetuosa co medio e de calidade

O32. Potencial turístico do territorio do GDR 14

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

GOBERNANZA

- O33. Xestión comunitaria de recursos
- O34. Existencia de políticas de igualdade de oportunidades, conciliación, emprego...
- O35. Crecente sensibilización social cos colectivos desfavorecidos ou en risco de exclusión social, acceso das persoas en risco de exclusión social ás decisións políticas e económicas
- O36. Políticas e axudas europeas. Experiencia adquirida en materia de Desenvolvemento Rural e xestión de fondos comunitarios destinados a este fin
- O37. Cumprimento da lei e lexislación adecuada ao desenvolvemento rural
- O38. Posta en marcha da área metropolitana
- O39. Posibilidade de establecer unha planificación estratéxica desenvolvida pola propia poboación local, e acceder a axudas e subvencións tanto autonómicas como nacionais e comunitarias para implantalas no territorio

Segundo a “Guía de desenvolvemento Local Participativo para Actores Locais” publicada pola Comisión Europea, toda Estratexia de Desenvolvemento Local Participativa ademais dunha análise DAFO (Debilidades, Ameazas, Fortalezas e Oportunidades), debe conter unha **análise das Necesidades de desenvolvemento e potencial da zona** que ao contrario que o DAFO que se presenta como unha ferramenta mais xenérica e que pode ser aplicada a outros territorios con características similares, demostre que os resultados obtidos dese DAFO son claramente conseguidos mediante un proceso participativo, que diferencian ao noso territorio de outros e que se poden converter nunha valiosa ferramenta para a construción dunha intervención forte e segura cunha maior orientación á busca de resultados.

Para poder realizar a análise de **Necesidades** de desenvolvemento e potencial, debemos basearnos nos resultados obtidos no DAFO, centrarnos no característico e na diferenciación do noso territorio, mirar deica o futuro e non ser defensivos, clasificar e priorizar as nosas necesidades e oportunidades, ter en conta a opinión razoada da poboación local e distinguir entre o *qué nos gustaría lograr* e o *qué poderemos lograr cos recursos e programas dos que dispoñemos*.

2. MATRIZ CAME

Atendendo a estes criterios, identificamos as Necesidades de desenvolvemento e potencial utilizando unha nova ferramenta, a **Matriz CAME** (Corrixir, Afrontar, Manter e Explotar). Cada unha das necesidades detectadas a través desta metodoloxía nos permitirán dar resposta á

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

formulación “Qué Necesitamos?”, cómo Corrixir as Debilidades, Afrontar as Ameazas, Manter as nosas Fortalezas e Explotar as nosas Oportunidades.

		DAFO		
			Ameazas ↓	Oportunidades ↓
		CAME	Afrontar ↓	Explotar ↓
DAFO	Debilidades →	Corrixir →	Estratexia de supevivencia	Estratexia de reorientación
	Fortalezas →	Manter →	Estratexia de defensa	Estratexia de posicionamento

CORRIXIR as DEBILIDADES:

TERRITORIO e PATRIMONIO

1 . Localización territorial, diversidade xeográfica, desequilibrio e dispersión (D1, D2, D3, D12)

N1. Reequilibrio territorial, establecer melloras na calidade de vida e no acceso aos servizos básicos.

2. Ausencia de recoñecemento, escasa protección ambiental, riscos e danos no patrimonio natural, ausencia de accesibilidade e de interpretación accesible (D4, D5, D6, D7, D8, D10, D11)

N2. Posta en valor do patrimonio natural, conservación, protección e accesibilidade. Visión económica e sustentable do recurso

3. Escasa conservación e posta en valor do patrimonio cultural, ausencia de sensibilización e dun plan integral de xestión do patrimonio cultural, de accesibilidade e interpretación accesible. Escasa presenza de infraestruturas, programas e actividades culturais e da visión empresarial da cultura por parte da poboación autóctona (D9, D10, D11, D15, D16, D17, D18)

N3. Posta en valor do patrimonio cultural, conservación, protección e accesibilidade. Visión económica e sustentable do recurso.

POBOACIÓN

4. Abandono do rural, estancamento demográfico, baixa natalidade, avellentamento, saldo migratorio negativo, evolución demográfica negativa (D14, D19, D20, D23, D24, D25)

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

N4. Fixación de poboación no rural con estratexias contra o declive demográfico (calidade de vida)

5. Dificultades de acceso ao mercado laboral, incremento do paro, baixas taxas de actividade e ocupación, dependencia, conciliación, falta de formación e cualificación profesional, desmotivación, incremento do número de persoas en risco de exclusión social con problemas aínda maiores de formación, cualificación e acceso ao mercado laboral asemade falta de apoio para autonomía persoal deste colectivo, falta de formación empresarial e do sector servizos en xeral (D21, D22, D26, D28, D29, D30, D31, D32, D33, D37, D38)

N5. Formación e orientación en xeral, cualificación profesional, motivación e loita contra a exclusión social no acceso ao mercado laboral

6. Deficiencias no acceso ás novas tecnoloxías e ás redes sociais (D34, D35, D50)

N6. Mellora do servizo de novas tecnoloxías no rural e sensibilización e formación á poboación

7. Deficiencias, insuficiencias e desigualdades nas comunicacións e no transporte público. Escasa adaptabilidade e accesibilidade no transporte (D36)

N7. Mellorar as comunicacións internas, a eficiencia e a accesibilidade no transporte público no rural

ECONOMÍA

8. Renda per cápita baixa, custe da vida elevado, produto interior bruto baixo, desequilibrios económicos territoriais, desintegración económica nas zonas menos poboadas, gran dependencia de Vigo (D39, D41, D42, D43)

N8. Apoio á actividade económica local e loita contra o desequilibrio territorial potenciando aquelas zonas máis desfavorecidas nas estratexias de diversificación económica

9. Ausencia de innovación no sector comercial, abandono do comercio local e dos produtos de proximidade, dificultades de adaptación, servizos tradicionais de baixa produtividade e non adaptados ás necesidades sociais, falta de conexión e cohesión entre empresas e emprendedores (D40, D51, D53, D56)

N9. Dinamización, modernización e innovación do comercio local e dos produtos de proximidade. Adaptación ás necesidades do mercado e fomento do emprendemento. Concienciación sobre a importancia do comercio local.

10. Inexistencia dun desenvolvemento sostible e de emprego verde, falta de sensibilización medio ambiental e desenvolvemento de enerxías renovables e eficiencia enerxética (D13, D27, D49)

N10. Potenciar a xeración de emprego verde, o uso das enerxías renovables e a eficiencia enerxética

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

11. Sector turístico deficientemente explotado e desenvolvido, estacionalidade, infraestruturas sen adaptar ao cliente e de pouca calidade (D57, D58, D59, D60)

N11. Mellorar a calidade e a accesibilidade das infraestruturas turísticas e loitar contra a estacionalidade a través da diversificación da oferta

12. Dificultades e/ou custe elevado de acceso ao solo agrario e ao industrial e empresarial, ausencia de ordenación do uso do solo, predominio de pequenas empresas, estacionalidade e crise dos sectores produtivos, escasa transformación e comercialización e pouca visibilidade do sector primario en xeral sobre todo no exterior, abandono do sector primario e escasa capacitación e formación profesional específica, pouca diversidade dos usos produtivos do monte, ausencia de imaxe de marca e calidade territorial (D44, D45, D46, D47, D48, D50, D52, D54, D55)

N12. Creación, ordenación, abaratamento de solos para usos produtivos e /ou busca de fórmulas alternativas de acceso ao solo. Loita contra a crise e a estacionalidade a través da diversificación, da especialización, e do peche dos ciclos produtivos no propio territorio. Promoción exterior do nosos sector agrario e diversificación dos usos produtivos do monte. Creación dunha marca e calidade territorial.

GOBERNANZA

13. Ausencia de senso de pertenza ao GDR 14, ausencia de cooperación, colaboración e asociacionismo entre os axentes do territorio, crecemento non sostible (D13, D61, D62, D63, D64, D65)

N13. Sensibilización e integración da poboación na marca territorial GDR14, potenciando a cooperación e o asociacionismo para o desenvolvemento sostible do territorio.

AFRONTAR as AMEAZAS:

TERRITORIO e PATRIMONIO

14. Periurbanización das áreas rurais, desaparición de patrimonio natural e cultural, das relacións de veciñanza, das costumes e dos usos (A1, A2, A3, A4, A5)

N14. Preservación da identidade rural

15. Cambio Climático, contaminación, catástrofes naturais, actuación sobre os cursos fluviais, inundacións, especies invasoras (A1)

N15. Loita contra o cambio climático e contra a degradación e desaparición dos espazos naturais e da paisaxe

POBOACIÓN

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

16. Atracción doutros territorios e proximidade á cidade de Vigo. Traballo, formación, profesionalización da man de obra, especialización, movemento migratorio, servizos, benestar, centros para capacitar ás persoas en risco de exclusión social, motivación, cultura emprendedora...(A6, A7, A8, A9)

N16. Mellorar a nosa calidade de vida fomentando a integración social, económica e medio ambiental como ferramenta para atraer poboación e evitar o abandono rural

17. Novas metodoloxías de aprendizaxe e inserción laboral, novas tecnoloxías (A9, A10, A11, A12, A13)

N17. Sensibilizar e formar á poboación nas novas metodoloxías de formación e inserción laboral

18. Problemas derivados da adaptación do fluxos migratorios: integración social, económica e laboral e imposición doutras culturas, alimentación, idioma... (A14)

N18. Integración social e económica dos colectivos con risco de exclusión social. Identidade e tolerancia

ECONOMÍA

19. Perda de competitividade da pequena empresa local pola crise económica e inestabilidade política, desemprego xeneralizado con especial relevancia no sector primario e na construción, aproveitamento exterior da nosa falta de iniciativa, competencia doutros países como territorios atractivos para localizar a actividade empresarial, competencia das grandes superficies que controlan as canles de comercialización e distribución (A16, A17, A19, A20)

N19. Incrementar a competitividade e a innovación das nosas empresas e dotalas de servizos, xerar emprego, apoiar o emprendemento, pechar os ciclos produtivos dentro do propio territorio e establecer estratexias conxuntas de comercialización e distribución

20. Perda de valor do sector primario, desemprego no sector, importación de produtos agrarios e perda do mercado local de proximidade, escasas axudas e apoio público ao sector (A15, A16, A18, A22)

N20. Potenciación e apoio público ao sector agrario a través da innovación, xerando emprego e apoiando o mercado local e os produtos de proximidade

21. Incremento da competitividade e da especialización doutros destinos turísticos (A21)

N21. Mellorar a nosa competitividade turística adaptándoa ao mercado potencial e especializándonos noutros tipos de turismo alternativo

GOBERNANZA

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

22. Ausencia de visión de oportunidades, gobernanza multinivel, visión de conxunto, fracaso de políticas aplicadas no medio rural, lexislación, carga burocrática, recorte de subvencións, entendemento público – privado, coordinación entre Administracións e ausencia de planificación (A23, A24, A25, A26, A27, A28, A29, A30, A31, A32, A33)

N22. Gobernanza multinivel, coordinación e planificación entre os axentes públicos e privados implicados no desenvolvemento, lexislacións adecuadas.

MANTER as FORTALEZAS:

TERRITORIO e PATRIMONIO

23. Situación estratéxica, emprazamento, dimensión e clima (F1, F2, F4)

N23. Reforzar as vantaxes competitivas da nosa localización próxima á cidade de Vigo e no centro do Eixo Atlántico, e as vantaxes que o noso clima nos outorga tanto sociais como económicas (turismo, agricultura...)

24. Diversidade xeográfica, paisaxe, recursos naturais e culturais, espazos propicios para a súa posta en valor e para a xeración de riqueza económica. Biodiversidade, Rede Natura 2000, LIC, ZEPA, Bens de Interese Cultural. Experiencia en restauración de espazos degradados (F3, F4, F5)

N24. Conservar, recuperar e rentabilizar económica e socialmente a nosa biodiversidade e o patrimonio cultural

25. Organizacións de protección medio ambiental e dispoñibilidade de recursos para o desenvolvemento de enerxías renovables (F6, F7)

N25. Afianzar e promover a eficiencia enerxética e o uso das enerxías renovables

POBOACIÓN

26. Capital humano formado e informado, profesionais cualificados, especializados, capacidade de crear e innovar. Profesionais de ámbito local con coñecementos do contorno. Servizos de apoio ao emprendedor. Entidades con estratexias de apoio ao sector comercial e empresarial. Centros de atención e inserción das persoas con risco de exclusión social, (F8, F9, F10, F11, F12, F13, F14)

N26. Afianzar e xerar vínculos entre os axentes cualificados e especializados existentes no territorio para buscar sinerxías de desenvolvemento económico e social da poboación con especial atencións aos colectivos en risco de exclusión social

ECONOMÍA

27. Capacidade emprendedora da poboación, capacidade para desenvolver servizos relacionados coas empresas existentes no territorio, comercio tradicional de proximidade,

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

presenza de importantes centros tecnolóxicos de innovación e investigación, progresiva diversificación da economía rural e proximidade da cidade de Vigo motor de desenvolvemento económico rexional, converténdonos nunha área atractiva para atraer investimentos (F15, F16, F24, F25, F26, F27)

N27. Fortalecer o emprendemento, a innovación e a investigación, a diversificación económica, e especialización nas actividades existentes e fomentando o comercio local de proximidade.

28. Potencial do sector primario, diversificación produtiva, sector vitivinícola consolidado en expansión, produtos agrarios e forestais para o abastecemento local, adaptación e potencialidade dos cultivos autóctonos, agroindustria local de calidade, agricultura ecolóxica (F18, F19, F20, F21, F22, F27)

N28. Afianzar o noso sector primario, a transformación e comercialización dos nosos produtos agrarios e forestais tanto para o abastecemento local como para o mercado exterior. Potenciar o sector agrario cara á sustentabilidade e a produción ecolóxica de calidade

29. Potencial do sector turístico, riqueza gastronómica, auxe do enoturismo, boas instalacións turísticas rurais, sectores tradicionais susceptibles de explotación turística, percorrido dos camiños de Santiago (F17, F18, F23, F28, F29)

N29. Fortalecer o turismo vinculado aos recursos propios do territorio (gastronomía, enoturismo, paisaxe, cultura, itinerarios...)

GOBERNANZA

30. Potente tecido asociativo, interese da poboación por mellorar, e por acadar dereitos igualitarios para toda a poboación (integración e desenvolvemento das persoas en risco de exclusión social), compromiso e interese da ADR MAIV – Baixo Miño, experiencia do territorio adquirida nos Programas de Desenvolvemento Rural anteriores, boas relacións rural – urbano, aplicación de procesos participativos para a toma de decisións vinculadas ao desenvolvemento do territorio en xeral e cooperación e traballo en rede con outros territorios (F30, F31, F32, F33, F34, F35, F36)

N30. Aproveitar os coñecementos e a experiencia da ADR e de outros colectivos existentes para acadar un desenvolvemento integral do noso territorio que loite contra a desigualdade, e exclusión social e a pobreza traballando en rede e cooperando tanto a nivel local como con outros territorios rurais.

EXPLOTAR as OPORTUNIDADES:

TERRITORIO e PATRIMONIO

31. Localización xeográfica, Eixo Atlántico, proximidade a Vigo e espazo de fronteira (O1)

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

N31. Promover a nosa localización para atraer inversións e actuacións ao territorio sustentables

32. Posibilidades de aproveitamento de recursos naturais para combater o cambio climático, mercados de emisión de CO₂, saneamento, demanda social dos servizos ambientais que ofrece a actividade agraria para a conservación da biodiversidade, prevención de lumes, erosión, multifuncionalidade do monte tanto para diversificación da produción como para o seu uso social, maior valoración do rural para o desenvolvemento de actividades de ocio, de lecer e medio ambientais que poden atraer novos poboadores e inversores (O2, O3, O4, O5, O7, O8)

N32. Aproveitar ás posibilidades dos nosos recursos naturais e do seu desenvolvemento sostible e multifuncional para loitar contra o cambio climático e para atraer poboación e inversores.

33. Existencia dun tecido asociativo importante e implicado (O6)

N33. Estimular as sinerxías positivas entre o tecido asociativo existente

34. Valoración da imaxe de marca dos territorios por senso de pertenza, calidade, diferenciación, posicionamento... (O9)

N34. Creación dunha imaxe de marca propia do territorio GDR14 que implique pertenza, calidade, diferenciación, orixe rural...

POBOACIÓN

35. Capital humano importante con alto grado de formación e capacitación, xeración de emprego rural e teletraballo, achegas e melloras nas novas tecnoloxías que facilitan o acceso á formación e ao mercado laboral e recuperación de oficios tradicionais (O10, O15, O17, O18, O19)

N35. Evitar a fuga de capital humano ben cualificado a través da xeración de emprego no rural, mellorando as novas tecnoloxías que permitan o desenvolvemento do teletraballo e da formación on line. Recuperar os oficios tradicionais

36. Demanda de modos de vida saudables, alimentación de calidade, orgánica, ecolóxica..., espazos de lecer, deporte, retorno de poboación emigrante, novos xacementos de emprego vinculados ao emprego verde, á saúde, ao incremento da esperanza de vida e á conciliación (O11, O13, O16, O20, O27, O31)

N36. Aproveitar as novas tendencias nos modos de vida saudables para desenvolver novos xacementos de emprego (alimentación, deporte, emprego verde, saúde, atención socio sanitaria, conciliación...)

37. Transporte público mancomunado, transporte metropolitano, comunicacións eficientes e accesibilidade no transporte público (O12, O14)

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

N37. Optimizar á cohesión e as conexións dos nosos territorios a través das comunicacións eficientes e dun transporte público mancomunado e accesible

ECONOMÍA

38. Sustentabilidade medio ambiental da produción de bens e servizos da economía local, desenvolvemento das enerxías renovables, revalorización dos produtos do rural, potencial do sector agrogandeiro e forestal, poboación urbana susceptible de ser consumidora dos produtos rurais, ferramentas dispoñibles para a comercialización de produtos do rural (O21, O22, O23, O26, O24, O27, O28)

N38. Impulsar o desenvolvemento dos sectores produtivos a través da diversificación, do fortalecemento do tecido empresarial e adecuando á produción á demanda do mercado local. Estimular entre a poboación local e das áreas de proximidade o consumo de produtos do rural.

39. Existencia de parques empresariais e polígonos industriais capaces de atraer empresas e xerar emprego (O30)

N39. Difundir e promover as vantaxes económicas, sociais e medio ambientais dos nosos parques empresariais, para a localización de novas empresas que xeren emprego rural

40. Potencial turístico do territorio. Iniciativas empresariais vinculadas ao patrimonio, presenza de itinerarios e o desenvolvemento doutra tipoloxías de turismo alternativo ao de sol e praia. (O25, O29, O32)

N40. Impulsar un turismo alternativo de calidade, sen estacionalidade, baseado nos recursos endóxenos, na sostibilidade e na accesibilidade

GOBERNANZA

41. Políticas, programas e axudas europeas, coa posibilidade de elaborar unha estratexia local participativa que permita unha planificación temporal das accións e obxectivos a acadar a través dunha xestión comunitaria dos recursos, dende unha perspectiva de igualdade de oportunidades e sensibilizada co colectivo de persoas con risco de exclusión social. Experiencia previa na aplicación destas políticas e na xestión de programas e axudas comunitarias (O33, O34, O35, O36, O39)

N41. Optimizar os recursos económicos procedentes da Unión Europea, e a posibilidade de decidir e planificar o desenvolvemento futuro do noso territorio entre a poboación

42. Cumprimento de leis ou lexislacións adecuadas ao desenvolvemento rural (O37)

N42. Utilizar as ferramentas que as diferentes administracións nos facilitan a través da lexislación para ordenar e desenvolver o noso territorio. Aproveitar dunha forma racional o financiamento externo.

43. Posta en marcha da área metropolitana (O38)

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

N43. Optimizar os beneficios e/ou vantaxes que a posta en marcha da área metropolitana pode atraer para o territorio rural

3. NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIALIDADES

Presentamos a continuación a relación de necesidades detectadas pola poboación a través do proceso participativo e clasificadas en base á estrutura inicial plantexada para a elaboración do DAFO.

TERRITORIO e PATRIMONIO

N1. Reequilibrio territorial, establecer melloras na calidade de vida e no acceso aos servizos básicos.

N2. Posta en valor do patrimonio natural, conservación, protección e accesibilidade. Visión económica e sustentable do recurso

N3. Posta en valor do patrimonio cultural, conservación, protección e accesibilidade. Visión económica e sustentable do recurso.

N14. Preservación da identidade rural

N15. Loita contra o cambio climático e contra a degradación e desaparición dos espazos naturais e a paisaxe

N23. Reforzar as vantaxes competitivas da nosa localización próxima á cidade de Vigo e no centro do Eixo Atlántico, e as vantaxes que o noso clima nos outorga tanto sociais como económicas (turismo, agricultura...)

N24. Conservar, recuperar e rendibilizar económica e socialmente a nosa biodiversidade e o patrimonio cultural

N25. Afianzar e promover a eficiencia enerxética e o uso das enerxías renovables

N31. Promover a nosa localización para atraer inversións e actuacións ao territorio

N32. Aproveitar ás posibilidades dos nosos recursos naturais e do seu desenvolvemento sostible e multifuncional para loitar contra o cambio climático e para atraer poboación e inversores.

N33. Estimular as sinerxías positivas entre o tecido asociativo existente

N34. Creación dunha imaxe de marca propia do territorio GDR14 que implique pertenza, calidade, diferenciación, orixe rural...

POBOACIÓN

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

N4. Fixación de poboación no rural con estratexias contra o declive demográfico (calidade de vida)

N5. Formación e orientación en xeral, cualificación profesional, motivación e loita contra a exclusión social no acceso ao mercado laboral

N6. Mellora do servizo de novas tecnoloxías no rural e sensibilización e formación á poboación

N7. Mellorar as comunicación internas, a eficiencia e a accesibilidade no transporte público no rural

N16. Mellorar a nosa calidade de vida fomentando a integración social, económica e medio ambiental como ferramenta para atraer poboación e evitar o abandono rural

N17. Sensibilizar e formar á poboación nas novas metodoloxías de formación e inserción laboral

N18. Integración social e económica dos colectivos con risco de exclusión social. Identidade e tolerancia

N26. Afianzar e xerar vínculos entre os axentes cualificados e especializados existentes no territorio para buscar sinerxías de desenvolvemento económico e social da poboación con especial atencións aos colectivos en risco de exclusión social

N35. Evitar a fuga de capital humano ben cualificado a través da xeración de emprego no rural, mellorando as novas tecnoloxías que permitan o desenvolvemento do teletraballo e da formación on line. Recuperar os oficios tradicionais

N36. Aproveitar as novas tendencias nos modos de vida saudables para desenvolver novos xacemento de emprego (alimentación, deporte, emprego verde, saúde, atención socio sanitaria, conciliación...)

N37. Optimizar á cohesión e as conexións dos nosos territorios a través das comunicacións eficientes e dun transporte público mancomunado e accesible

ECONOMÍA

N8. Apoio á actividade económica local e loita contra o desequilibrio territorial potenciando aquelas zonas máis desfavorecidas nas estratexias de diversificación económica

N9. Dinamización, modernización e innovación do comercio local e dos produtos de proximidade. Adaptación ás necesidades do mercado e fomento do emprendemento. Concienciación sobre a importancia do comercio local

N10. Potenciar a xeración de emprego verde, o uso das enerxías renovables e a eficiencia enerxética

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

N11. Mellorar a calidade e a accesibilidade das infraestruturas turísticas e loitar contra a estacionalidade a través da diversificación da oferta

N12. Creación, ordenación, abaratamento de solos para usos produtivos e/ou busca de formas alternativas de acceso ao solo. Loita contra a crise e a estacionalidade a través da diversificación, da especialización, e do peche dos ciclos produtivos no propio territorio. Promoción exterior do noso sector agrario e diversificación dos usos produtivos do monte. Creación dunha marca e calidade territorial.

N19. Incrementar a competitividade e a innovación das nosas empresas e dotalas de servizos, xerar emprego, apoiar o emprendemento, pechar os ciclos produtivos dentro do propio territorio e establecer estratexias conxuntas de comercialización e distribución

N20. Potenciación e apoio público ao sector agrario a través da innovación, xerando emprego e apoiando o mercado local e os produtos de proximidade

N21. Mellorar a nosa competitividade turística adaptándoa ao mercado potencial e especializándonos noutros tipos de turismo alternativo

N27. Fortalecer o emprendemento, a innovación e a investigación, a diversificación económica, e especialización nas actividades existentes e fomentando o comercio local de proximidade.

N28. Afianzar o noso sector primario, a transformación e comercialización dos nosos produtos agrarios e forestais tanto para o abastecemento local como para o mercado exterior. Potenciar o sector agrario cara á sustentabilidade e a produción ecolóxica de calidade

N29. Fortalecer o turismo vinculado aos recursos propios do territorio (gastronomía, enoturismo, paisaxe, cultura, itinerarios...)

N38. Impulsar o desenvolvemento dos sectores produtivos a través da diversificación, do fortalecemento do tecido empresarial e adecuando á produción á demanda do mercado local. Estimular entre a poboación local e das áreas de proximidade o consumo de produtos do rural.

N39. Difundir e promover as vantaxes económicas, sociais e medio ambientais dos nosos parques empresariais, para a localización de novas empresas que xeren emprego rural

N40. Impulsar un turismo alternativo de calidade, sen estacionalidade, baseado nos recursos endóxeos, na sostibilidade e na accesibilidade

GOBERNANZA

N13. Sensibilización e integración da poboación na marca territorial GDR14, potenciando a cooperación e o asociacionismo para o desenvolvemento sostible do territorio.

N22. Gobernanza multinivel, coordinación e planificación entre os axentes públicos e privados implicados no desenvolvemento, lexislacións adecuadas.

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

N30. Aproveitar os coñecementos e a experiencia da ADR e de outros colectivos existentes para acadar un desenvolvemento integral do noso territorio que loite contra a desigualdade, e exclusión social e a pobreza traballando en rede e cooperando tanto a nivel local como con outros territorios rurais.

N41. Optimizar os recursos económicos procedentes da Unión Europea, e a posibilidade de decidir e planificar o desenvolvemento futuro do nosos territorio entre a poboación

N42. Utilizar as ferramentas que as diferentes administracións nos facilitan a través da lexislación para ordenar e desenvolver o noso territorio. Aproveitar dunha forma racional o financiamento externo.

N43. Optimizar os beneficios e/ou vantaxes que a posta en marcha da área metropolitana poda atraer para o territorio rural

Como resultado da análise CAME acadamos un total de **43 necesidades de desenvolvemento e potencialidades** que foron clasificadas anteriormente atendendo á estrutura do diagnóstico e das matrices DAFO E CAME. De seguido realizamos unha nova clasificación que terá como resultado o establecemento das **Áreas Temáticas de Intervención**:

- A- Necesidades relacionadas co territorio: (N1, N14, N23, N31, N34, N7, N16, N26, N37, N8, N12, N13, N41, N42, N43)
- B- Necesidades relacionadas co patrimonio: (N2, N3, N24, N29, N40)
- C- Necesidades relacionadas co medio ambiente: (N2, N15, N24, N25, N32, N36, N10, N28, N29, N40)
- D- Necesidades relacionadas co emprego, a formación, o emprendemento, a inclusión social e a loita contra a pobreza: (N32, N4, N5, N6, N17, N18, N26, N35, N36, N9, N19, N20, N27, N39, N30)
- E- Necesidades relacionadas cos servizos á poboación e á calidade de vida: (N1, N2, N3, N4, N5, N7, N16, N18, N36, N37, N11, N40, N30, N43)
- F- Necesidades relacionadas coa estrutura produtiva e a innovación: (N23, N24, N25, N31, N32, N33, N6, N7, N16, N26, N35, N36, N8, N9, N10, N12, N19, N20, N27, N38, N39)
- G- Necesidades relacionadas co sector primario: (N23, N25, N10, N12, N20, N28, N38)
- H- Necesidades relacionadas co turismo: (N2, N3, N15, N23, N11, N12, N21, N29, N40)
- I- Necesidades relacionadas coas Tic's: (N6, N17, N35)
- J- Necesidades relacionadas coa gobernanza e a dinamización social: (N14, N33, N34, N26, N13, N22, N30, N41, N42, N43)

4. OBXECTIVOS ESTRATÉXICOS:

Tendo en conta ás *43 necesidades de desenvolvemento e potencialidades* e a súa clasificación en *10 Áreas Temáticas de Intervención*, plantexamos os **Obxectivos Estratéxicos** do noso Plan Desenvolvemento Local Participativo.

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

1. Mellorar a nosa competitividade territorial no contexto nacional a través de accións de promoción, creación de imaxe de marca e sensibilización á poboación na preservación e protección da nosa identidade rural.
2. Conservar, recuperar, protexer, poñer en valor e promover o noso patrimonio cultural.
3. Traballar contra a desaparición e a degradacións dos espazos naturais e da paisaxe. Valorizar, promover, protexer a conservar os nosos ecosistemas e a biodiversidade.
4. Mellorar a formación e a cualificación profesional dos recursos humanos do territorio, fomentar o emprendemento, a xeración e consolidación do emprego sostible e de calidade e facilitar a inclusión social dos colectivos con especiais dificultades de inserción social e laboral.
5. Mellorar a calidade de vida e os servizos á poboación, loitando contra o abandono rural e o desequilibrio territorial, potenciando a igualdade e a accesibilidade.
6. Fortalecer e diversificar o tecido empresarial apoiando ás pequenas empresas e fomentando novas iniciativas. Mellorar a competitividade, a calidade e a innovación empresarial na procura de incrementar o valor engadido no territorio a través do peche de ciclos produtivos e a promoción exterior.
7. Promover e consolidar o sector primario polo seu potencial e valor estratéxico, implementando accións destinadas á transformación e comercialización, á xeración de emprego verde, á creación de novos produtos do rural e apostando polo comercio local e de proximidade e pola promoción de cara ao mercado exterior.
8. Apoiar e impulsar o sector turístico buscando unha alternativa á estacionalidade. Axudar na especialización e adaptación do sector cara outro turismo baseados nos recursos endóxenos, na calidade e na accesibilidade.
9. Mellorar o servizo de novas tecnoloxías e o uso das redes sociais para a poboación rural, facilitando tamén o acceso das TIC's ao tecido empresarial.
10. Promover accións de mellora da gobernanza multinivel. Fomentar a participación cidadán no desenvolvemento e aproveitar a existencia da ADR MAIV – Baixo Miño como captadora de fondos e programas que axuden a desenvolver sostiblemente o noso territorio, traballando en rede e cooperando tanto a nivel local como con outros territorios do rural.

Asemade os obxectivos estratéxicos terán presentes en todas as liñas de actuación que se desenvolvan os **Obxectivos Transversais** de:

- Inclusión social e loita contra a pobreza.

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

- Mitigación e adaptación ao cambio climático, fomentando o uso de enerxías renovables e a mellora da eficiencia enerxética.
- Contribución á innovación no rural.

Previa á identificación das nosas *Liñas de Actuación (Medidas)*, que serán aquelas a través das cales alcanzaremos os nosos Obxectivos Estratéxicos, coa finalidade de dar resposta ás necesidades detectadas, debemos presentar os **Obxectivos e Prioridades do Desenvolvemento Rural** establecidos pola **Unión Europea** no Regulamento Feader para o período comunitario 2014-2020 e que teñen por finalidade contribuír á Estratexia Europea 2020 , e as Prioridades para o Desenvolvemento Rural en Galicia a través do **Programa Leader**, establecidas no **Plan de Desenvolvemento Rural (PDR) 2014 – 2020**. Deste xeito, podemos demostrar como existe unha estreita relación entre os obxectivos a todos os niveis, e que as nosas accións contribuirán a acadar os obxectivos estratéxicos do noso territorio, os da Comunidade Autónoma de Galicia e os da Unión Europea en materia de Desenvolvemento Rural.

- **Prioridades Estratéxicas en materia de Desenvolvemento Rural establecidas pola Comisión:**

- Obxectivo 1: Fomentar a transferencia de coñecemento e innovación nos sectores agrarios e forestais e nas zonas rurais.
- Obxectivo 2: Mellorar a viabilidade das explotacións agrarias e a competitividade de todos os tipos de agricultura e promover tecnoloxías agrícolas innovadoras e a xestión forestal sustentable.
- Obxectivo 3: Fomentar a organización da cadea alimentaria, incluíndo a transformación e comercialización de produtos agrarios.
- Obxectivo 4: Restaurar, preservar e mellorar os ecosistemas relacionados coa agricultura e a silvicultura.
- Obxectivo 5: Promover a eficiencia dos recursos e fomentar o paso a unha economía baixa en carbono e capaz de adaptarse ao cambio climático nos sectores agrario, alimentario e forestal.
- Obxectivo 6: Fomentar a inclusión social, a redución da pobreza e o desenvolvemento económico das zonas rurais.

Xunto a estas prioridades establece tamén uns obxectivos transversais en todas as actuacións de desenvolvemento rural para que contribúan á innovación, á conservación e mellora do ambiente e a mitigación e adaptación ao cambio climático.

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

		PRIORIDADES ESTRATÉXICAS DESENVOLVEMENTO RURAL COMISIÓN EUROPEA					
		Obxectivo 1 ↓	Obxectivo 2 ↓	Obxectivo 3 ↓	Obxectivo 4 ↓	Obxectivo 5 ↓	Obxectivo 6 ↓
		OBXECTIVOS ESTRATÉXICOS ADR MAIV – BAIXO MIÑO PROGRAMA LEADER 2014/2020	1.Competividade Territorial →				
2.Patrimonio Cultural →							
3.Espazos Naturais e Biodiversidade →							
4.Formación e Emprego →							
5.Calidade Vida e Servizos Poboación →							
6.Tecido Empresarial →							
7.Sector Primario →							
8.Sector Turístico →							
9.Novas Tecnoloxías →							
10.Gobernanza Multinivel →							

- **Prioridades Estratéxicas en materia de Desenvolvemento Rural do PDR de Galicia a través do Programa Leader:**

- Prioridade 1: Mellorar as condicións para crear e manter emprego no medio rural.
- Prioridade 2: Mellorar e implementar servizos para a poboación nas zonas rurais, favorecer a mellora do nivel de vida da poboación rural, a inclusión social e a redución da pobreza.
- Prioridade 3: Favorecer a ocupación sustentable do territorio, prestando atención especial aos colectivos máis desfavorecidos, como as mulleres, os mozos /as, as persoas con discapacidade, as persoas maiores, etc.
- Prioridade 4: Garantir a sustentabilidade da actividade no medio rural mediante un coidado e utilización adecuados dos recursos naturais.
- Prioridade 5: Potenciar a gobernanza local e a animación social do territorio.
- Prioridade 6: Contribuír á concienciación e ao fomento da necesidade de pasar a unha economía baixa en carbono capaz de adaptarse ao cambio climático, fomentando a utilización de enerxías renovables e a mellora da eficiencia enerxética.

ANÁLISE DAS NECESIDADES DE DESENVOLVEMENTO E POTENCIAL

OBXECTIVOS ESTRATEXICOS

		PRIORIDADES ESTRATÉXICAS DESENVOLVEMENTO RURAL PDR GALICIA → PROGRAMA LEADER					
		Prioridade 1 ↓	Prioridade 2 ↓	Prioridade 3 ↓	Prioridade 4 ↓	Prioridade 5 ↓	Prioridade 6 ↓
		OBXECTIVOS ESTRATÉXICOS ADR MAIV – BAIXO MIÑO PROGRAMA LEADER 2014/2020	1.Competividade Territorial →				
2.Patrimonio Cultural →							
3.Espazos Naturais e Biodiversidade →							
4.Formación e Emprego →							
5.Calidade Vida e Servizos Poboación →							
6.Tecido Empresarial →							
7.Sector Primario →							
8.Sector Turístico →							
9.Novas Tecnoloxías →							
10.Gobernanza Multinivel →							

5. LIÑAS DE ACTUACIÓN (Medidas)